

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto V.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1929

50. številka

Ljubljanska Glasbena Matica na turneji po Franciji

Od 23. prošlega meseca že potuje zbor Ljubljanske Glasbene Matice po Franciji. Vsi koncerti so imeli velike uspehe. Boljše se ni mogla uveljaviti in proslaviti naša pesem. Povsod so naletele pesmi naših skladateljev na najživahnejše odobravanje.

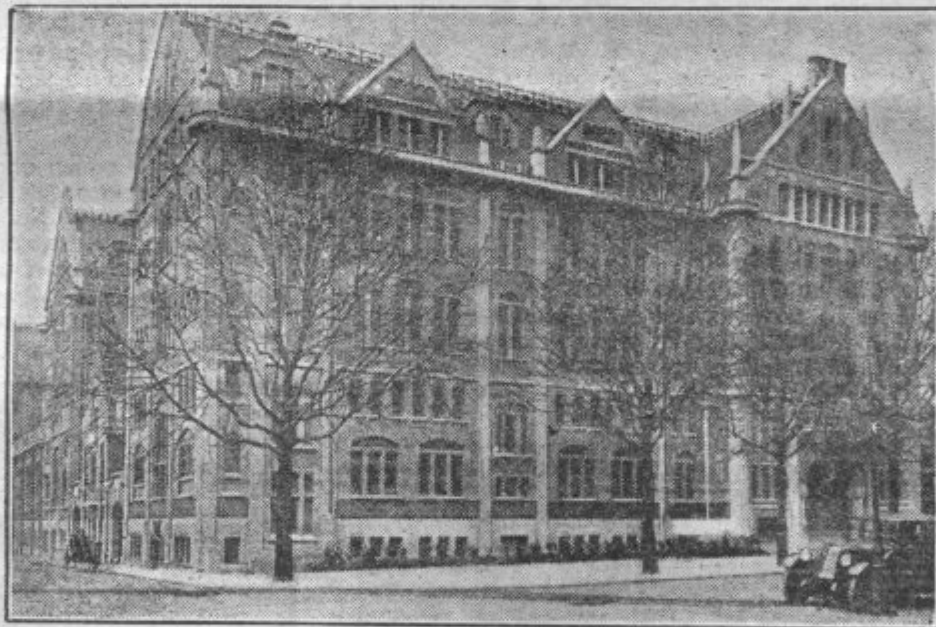
Ravno tako se občinstvo ni moglo nashišati narodnih pesmi, hrvatskih, srbskih in posebno slovenskih. Več stočk je moral zbor ali ponoviti ali pa dodati, predno je mogel odstopiti.

Ena najzanimivejših točk Matične turneje pred prihodom v Pariz je bil obisk Matičarjev v središču najbolj številne preko 12 tisoč duš broječe skupine naših izseljencev na Francoskem, v premo-gokopnem revirju Lens-Lievin - Brouay. Sprojem ljubljanskih pevcev je bil prizor bratskega navdušenja. (Bivanje v Lensu, kjer so se iz bližnjih in dalejših kolonij zbrale številne skupine naših rojakov iz vseh okoliških krajev, je bilo za Matičarje in za naše rojake prilika za razna vprašanja in odgovore, za poizvedovanja, kako se godi temu in onemu doma in na tujem.) Matični koncert pa je bil višek, ko je oboestransko vzkipela mehka slovenska duša.

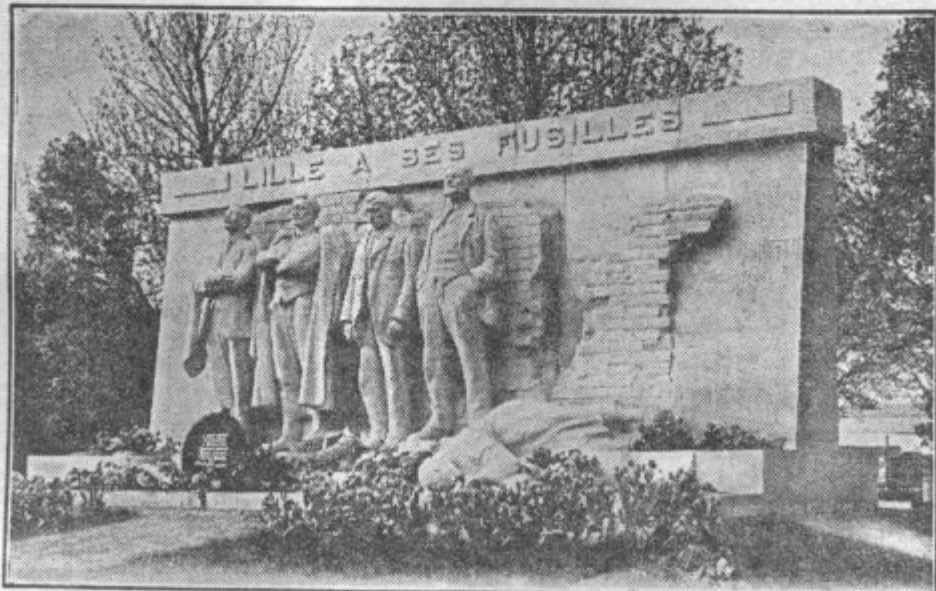
Po koncertu so se zbrali Matičarji h kosilu v prostorni, lepo okrašeni dvorani Alhambra. Pri častni mizi so sedeli poleg predsedstva Glasbene Matice predsedniki sedmerih tukajšnjih rudarskih organizacij, komisar našega poslanstva za naše izseljence dr. Kuhar in generalni tajnik pariškega društva »Priatelji Jugoslavije«, Bourgoing, ki se je našašč pripeljal iz Pariza v Lens na koncert. Med kosilom so se vrstile navdušene zdravice. Govorili so med drugim rudar Zupančič, dona iz Vidma pri Krškem, Zdravko Zupančič iz Zagorja, rudar Močnik in Franc Kolenc ter generalni tajnik Društva »Prija-

Množica slovenskih rudarjev pozdravlja Matičarje.

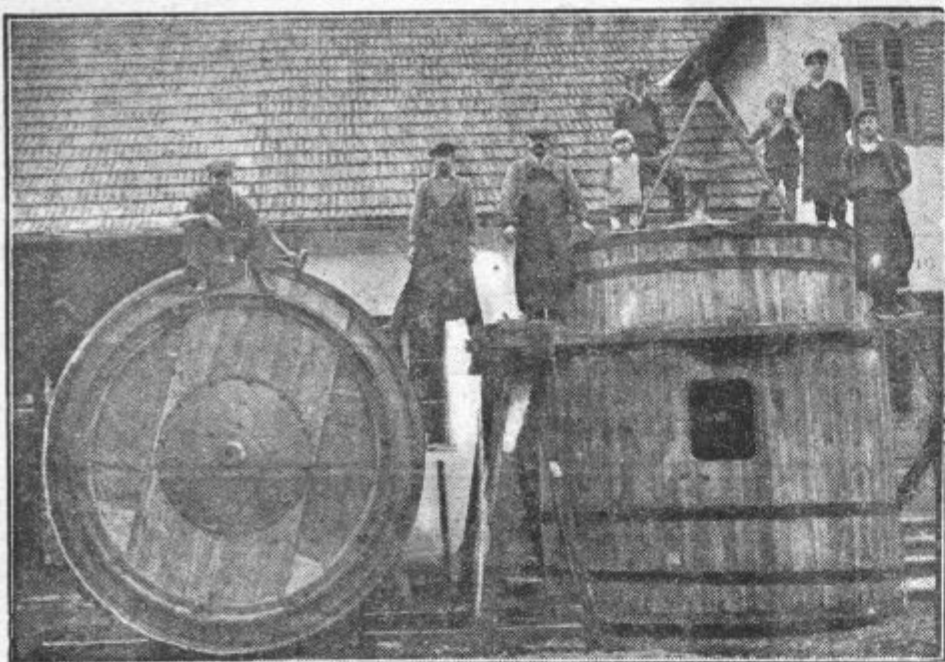
Mestna palača v Lilleu, v kateri so bili Matičarji svečano sprejeti.

Spomenik meščanom Lillea, ki so bili med vojno od Nemcev ustreljeni.

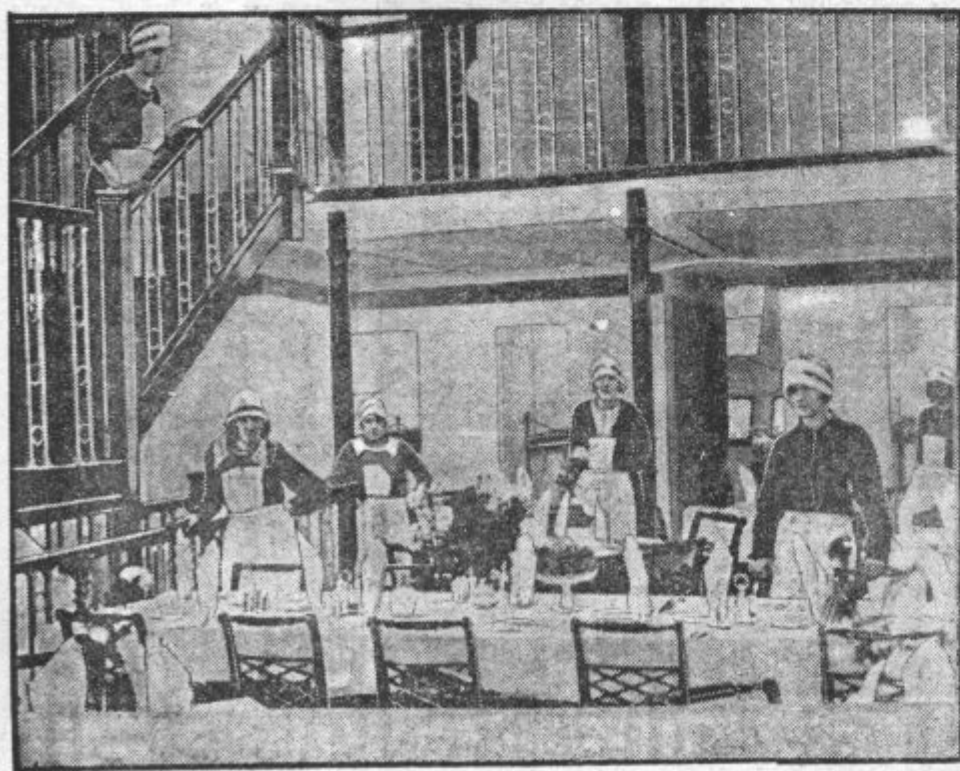
teljev Jugoslavije» g. Bourgoing iz Pariza, ki je počel svoj govor francosko in nato nadaljeval v lepi slovensčini. Omenjal je namen svojega društva, ki si šteje v čast, da goji prijateljstvo do takega naroda, kakršnega reprezentirajo v dvorani zbrani sinovi. Francozi radi sprejemajo sposobne in vestne slovenske delavce, žele jim, da bi se v Franciji dočela udomačiti, nikakor pa ne zahtevajo in niti ne želijo od njih, da bi pri tem pozabili na svojo staro domovino in svoj narod. Spominjal se je nato ilirskih svečanosti in zaključil svoja, z burnim aplavzom sprejeta izvajanja: »Kakor v Napoleonovem času »Ilirija vstan!«, tako naj velja danes in vsekdar geslo: »Jugoslavija vstan!«

Za našo pesem in za Matico je bilo posebno pomembno in veliko faskavo vabilo »Instituta phonétique« (Fonetičnega instituta) pariške univerze, ki raziskuje človeško besedo, človeški glas in govor in hrani oziroma zbira v svojem arhivu na gramofonskih ploščah razne govornice, glasove, pesmi in rekla najrazličnejših narodov. Za svoj arhiv je želel imeti ta institut tudi nekaj tipičnih naših pesmi, da jih hrani v svojem Muzeju človeške besede. Matični zbor se je odzval tudi temu vabilu in se zbral v velikem ateljeju Parthe frères, ki izdeluje take plošče. Posneli so šest plošč. Za dve plošči je pel Matični kvartet, med drugim lepo ponarodešo »Sijaj, sijaj solncece«, štiri nadaljne pesmi pa je podal kompletni zbor Matice, in sicer Schwabovo »Zdravo Marijo«, ki je povsod na vseh koncertih žela toliko odobravanja, nadaljne narodne pesmi »Or čez jezero«, »Skranček poje, žvrgoli« in »Bratci veseli vsi«. Tako bo v precej lepi obliki ohranjena za nedogleden čas v tem znamenitem pariškem arhivu tudi vrsta naših lepih pesmi.

Velik živinorejski uspeh

Leopold Mohar, gostilničar v Kranju, je kupil na sejmu v Kranju dne 15. junija t. l. prašiča, ki je tehtal 95 kg. Dne 18. novembra pa ga je prodal mesarju Lieberju Francetu v Kranju. Prašič je tehtal 269 kg. Zredil se je torej v kratkem času, v 126 dneh, za 173 kg. Prašič je bil pristne domače pasme, kakršnega vidimo na sliki. Pač izredem primer.

Angleški zračni gorostas »R-100«

Ogromna zračna ladja »R-100« je dobila svoj par v novem gorostasu istega tipa, ki so ga izdelale angleške tvornice. Poskusne vožnje s novo ladjo so se kar najbolje obnesle. Zračni gorostas ima tako prostorno jedilnico, kakor kak hotel na kopnem. V dvorani ima prostora za 56 oseb.

Dr. Jakob Borko

Je nastopil že tretjič visoki položaj železniškega direktorja v Ljubljani. Po rodu je iz Slov. Goric. Po prevratu je služboval najprej pri poverjeništvu za promet v Ljubljani, kmalu pa je bil poklican v prometno ministrstvo v Beogradu, kjer je odlično sodeloval pri organizaciji kontrolne službe in postal načelnik kontrole dohodkov. Ko je država prevzela južno železnico, je bil doktor Borko t. 1924. imenovan za direktorja ljubljanske direkcije, kjer ga je čakala težka naloga, organizirati novo direkcijo iz dotakratnega ravnateljstva južne železnice in inšpektorata državnih železnic.

Slika na levi zgoraj:

Lep napredek domače obrti

Doslej je industrija usnja in strojil dobavljala sode vsake vrste iz inozemstva, ker v državi ni bilo podjetij za izdelovanje takih predmetov. Domači obrtniki se doslej s tako izdelavo niso pečali. Sedaj je razvoj domače obrti to odpravil. Na sliki vidimo 2 kolosa, soda za strojenje tovarne Jakl v Karlovcu, ki ju je izdelal domači obrtnik g. Rudolf Franc iz Konjic. Vsak tak sod tehta z montiranim železjem 4 tone in drži 210 do 220 hl.

Slika na levi zgoraj:
**Preseļjevanje
 Nemcev iz Ru-
 sije**

Nemški kolonisti po iz-
 krcaju v Swinemünde,
 kamor so dospeli s sov-
 jetskim parnikom »Ry-
 kov«. Zdravstveni urad
 proši pomoč bolnim in
 onemoglim. V splošnem
 so ti begunci po nem-
 škkih poročilih zdravi, le-
 po rejni in dobro oble-
 čeni.

Slika na desni zgoraj:
**Žensko šahov-
 sko svetovno
 prvenstvo**

Odč. Schwartzmann
 (zgoraj) iz Odese, med-
 narodna tekmovalka, je
 zmagała na šahovskem
 turnirju v Parizu s 12
 točkami; drugo mesto je
 dosegla obenem z ma-
 terjo Schwartzmannove
 francoska tekmovalka
 d' Autremont (spodaj).

Slika na levi v sredini:
**13 mrtvih pod
 razvalinami**

V Marsellu sta se zru-
 šili dve stanovanjski
 zgradbi in zahtevali ve-
 liko število človeških
 žrtv, ki bi jih ne bilo,
 če bi se lastnik in
 stavbne oblasti ozirale
 na svarila pred pretečo
 nevarnostjo, ki so jih iz-
 rekali prebivalci obeh
 hiš že več dni pred ka-
 tastrofo. Doslej so po-
 tegnili izpod razvalin 13
 strašno zmečkanih trupel,
 a ja ne bodo še vas

**Sto tisoč frankov za
 majhen praporec**

V Parizu je neki zasebnik na
 javni dražbi prodal svojo zbirko
 starega orožja in drugih voja-
 škkih predmetov. Za posamezne
 stvari je dosegel naravnost baj-
 ne vsote. Tako je šel med dru-
 gim majhen praporec s trobente
 Napoleonove garde za celih
 11.000 frankov.

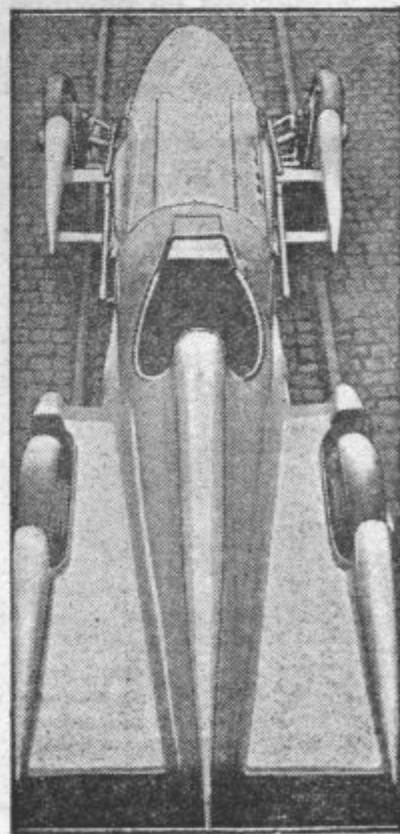

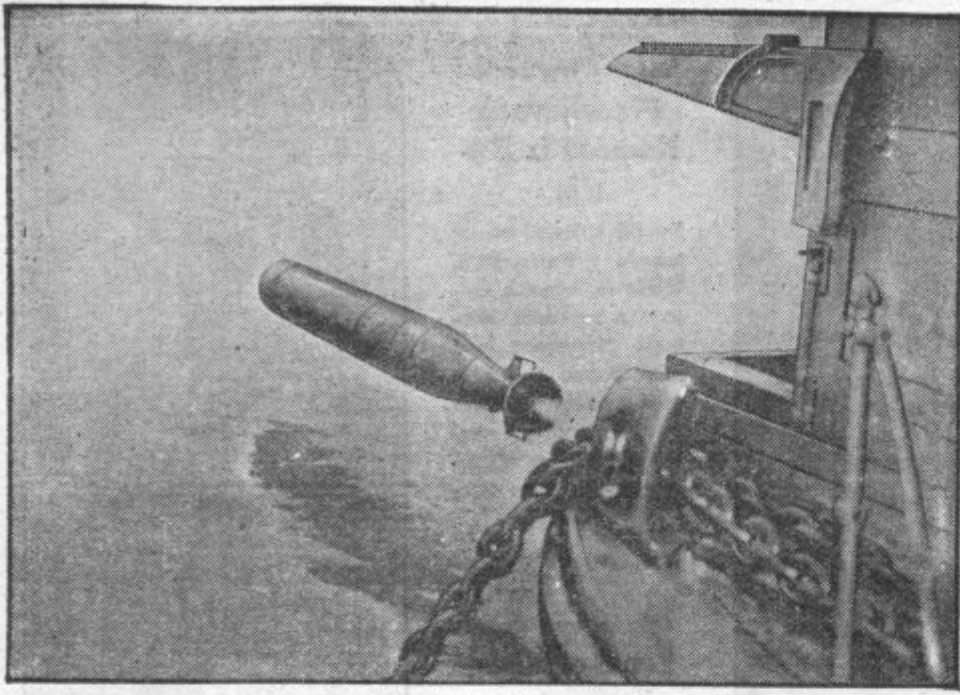
Slika na levi spodaj:
**Vlak proti
 vlaku**

V državi Tennessee (Za-
 družene države) je zavozil
 luksuzni brzovlak v
 osební vlak, pri čemer
 je skočil iz tira. 4 mrtvi
 in 60 ranjencev je bila
 posledica te nesreče.
 Slika nam kaže razbite
 vagonc luksuz. vlaka.

Spodaj na desni:
Zlata pšica

Znameniti avto majorja
 Segravea, s katerim je
 dosegel brzino 360 km
 na uro, na dražbi.

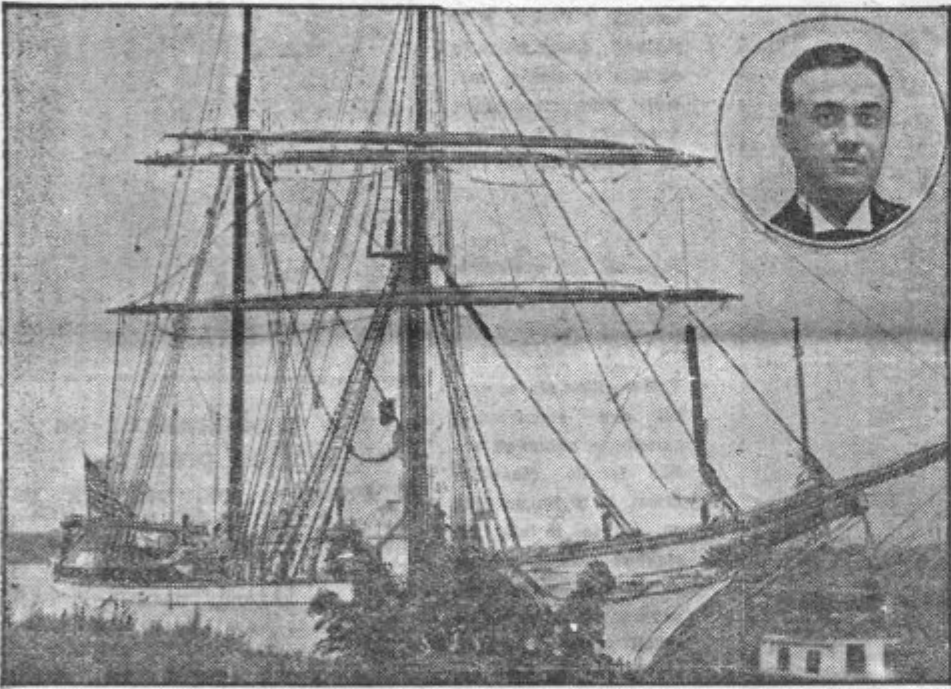
Čudna pot do razorožitve

V ameriški mornarici preizkušajo nov način brezžičnega upravljanja s torpedi. Torpedo se izstrelí, kakor običajno, v vodi pa se mu s suhega brezžično daje smer. Ta nova morišna priprava deluje na daljavo 11 km in stane en sam izstrelak kakih 600.000 dinarjev.

Kellogg — častni doktor oxfordskega vseučilišča

Bivši ameriški državni tajnik Kellogg, oče prošlega mirovnega pakta, se je te dni mudil v Londonu in so mu ob tej priložnosti podelili častni doktorat oxfordskega vseučilišča. Na desni njegova žena.

Eksplozija na ameriški raziskovalni ladji »Carnegie«

V hrki Apis (Samoa) je iz neznanih vzrokov prišlo do eksplozije na ladji »Carnegie«, ki je potovala v naučne svrhe po Južnem morju. Kapetan Ault (desno zgoraj v krogu) in en mož posadke sta bila pri tem ubita.

Slika na desni v sredini

Gospoda, ki se uradno ne poznata

Amer. poslanik Schurmana in sovjetski poslanik Krestinski na plesu inozemskega tiska v Berlinu. Amerika še ni priznala Sovjetske unije, tako da poslanika še ne smeta uradno občeovati, kar ju pa ne ovira, da se ne bi sestala pri čaši vina.

Slika na levi spodaj:

Govoreči film v službi ameriške policije

Zločince zaslišujejo in njegove izpovedbe snemajo za govoreči film. Policija hoče s tem onemogočiti običajni izgovor zločince, da so mu pri zaslišanju izvalili priznanje s silo.

Slika na desni spodaj:

Štiri nagrajene francoske devojke iz letošnje tekme šivilj

Od zgoraj dol: Gdč. Le Strat (darilo 1750 frankov), Heurot (750 frankov), Passelotque (500 frankov) in Carnier (300 frankov).

